

PROFESSOR DR. JOZEF SEBRECHTS WERD 100 JAAR GELEDEN GEBOREN

Jozef Sebrechts werd geboren te Willebroek op 11 februari 1885... : 100 jaar geleden.

Dat men nu nog aanvoelt dat die gebeurtenis (de geboorte van een mens) opnieuw in herinnering moet gebracht worden, toont aan hoe diep de Sebrechts-figuur nog wortelt in het leven van zijn stadsgenoten, en meer bepaald in de ziekenhuisgemeenschap waar hij gedurende 36 jaar het beste van zichzelf gaf.

Dit zal diegenen die hem gekend hebben niet verwonderen. Het kan wel als ongewoon aan gevoeld worden door de jongere generaties die misschien alleen nog zijn naam kennen.

Het is niet mijn bedoeling een chronologisch levensverhaal te schrijven. Dit werd op een uitstekende wijze gedaan in de verschillende publicaties, redevoeringen en «in memoriam» die bij zijn dood en ook 25 jaar erna ter gelegenheid van een officieel huldebetoon in het Provinciaal Hof, verschenen.

Ik beperk mij tot het aanhalen van enkele markante indrukken die de mens en de leermeester blijvend bij mij hebben nagelaten.

Jozef Sebrechts schoot ver uit boven het standaard formaat van de gewone mens. Twee gebeurtenissen, de ene gedurende zijn leven, de andere bij zijn dood, tonen dit op een betekenisvolle wijze aan.

In 1926, amper 17 jaar na zijn aankomst in Brugge, werd hij ernstig ziek. Zijn uitstraling op zijn stadsgenoten was toen reeds zo groot dat een grote naamloze schare uit alle standen van de bevolking drie bedevaarten naar Onze Lieve Vrouw van Asselbroek en twee ommezingen van het Heilig Bloed inrichtte om van de Allerhoogste zijn genezing af te smeken. Ook tijdens zijn laatste ziekte waren dezelfde gebeden geplant voor Tweede Paasdag 1948. De raadsman en redder van zovelen, verliet evenwel in grote vroomheid de wereld van de levenden in de vroege morgen op Paasdag.

Zijn begrafenis was niet minder indrukwekkend.

Ze was royaal. Zoals voor een vorst werd de dood van de «meester» door de Overheid met grote plakbrieven op de muren van de stad aangekondigd. De vlaggen hingen op de Halletoren, de officiële gebouwen en aan vele private woningen halfstok. De doodsklok galmdo traag en treurig over de stad. De sfeer was drukkend.

In een koortsige hemel verdrongen zich de wolken alsof ze aan de plechtigheid wilden deelnemen : de kasseien weenden : een druilerige regen vloeide onverpoosd als tranen over hun hobbelige wangen. De natuur rouwde met de mensen mee. Brugge had voor die gelegenheid haar monotone kil-grauw kleed aangetrokken om haar aangenomen zoon naar zijn laatste rustplaats uitgeleide te doen.

Een dichte mensenschaar bracht een laatste groet aan deze «Prins van de Geneeskunde» toen hij rustend op de schouders van zijn assistenten vanaf zijn huis tot in de St.-Salvatorserkerk werd gedragen.

Een massa volk uit alle standen vulde de kerk tot in haar verste uiteinden. In het koor woonde een vertegenwoordiger van het Koningshuis (J. Sebrechts was er arts), samen met de hoogste gezagdragers van Staat, Kerk, Provincie en Stad de rouwmis bij.

Zes lijkredes brachten een laatste hulde aan «de zeer geëerde en beminde professor Dr. Sebrechts».

Prins de Merode, voorzitter van het Rode Kruis van België, noemde Sebrechts «de apostel van het Rode Kruis in Vlaanderen». Prof. A. Laquet, die de koninklijke Vlaamse Academie voor Geneeskunde van België vertegenwoordigde, (J. Sebrechts was er enkele maanden voordien voor de tweede opeenvolgende maal als voorzitter gekozen), zag in hem «de belichaming van de hoogste en zuiverste idealen». Monseigneur Van Waczenberg, Rector Magnificus van de Leuvense Universiteit, synthetiseerde zijn levenswandel als die van «een Apostel van Liefdadigheid». De Voorzitter van de C.O.O., oud-schepen Mr. J. Ryelant, loofde vooral «zijn oneindige goedheid voor zijn patiënten». Dr. Titeca, vertegenwoordiger van het Belgisch Geneesheren Verbond, waarvan J. Sebrechts een tijd ondervoorzitter was, prees «een groot mens, een groot chirurg, een toonbeeld van eerlijkheid». Tenslotte boog Dr. Depuydt, de toen oudste assistent, zich neer «voor zijn heer en meester».

In een lang artikel, waar de ontreddering door het plotse verlies van een grote vriend als een mist doorsijpelt, schreef Dr. L. De Winter in de pers «dat slechts weinig medeburgers en slechts enkele collega's zich voldoende rekenschap kunnen geven van de omvang van de ramp, die het voortijdig heengaan van deze goede mens voor onze streek betekent».

De taak van J. Sebrechts was voorgoed voorbij. Zijn vaardige handen die zoveel nood hadden gelenigd rustten nu voorgoed in het graf.

J. Sebrechts promoveerde in 1908 te Leuven tot dokter in de Geneeskunde, «maxima cum laude», belandde in 1908 in Brugge omdat (zoals dit ook nu nog dikwijls gebeurt) mejuffrouw Jeanne van Caillic (die zijn echtgenote werd) uit een oude Brugse familie stamde. Hij adopteerde de stad van zijn vrouw.

Het was allicht geen toeval dat hij geneesheer werd. Genetisch was hij gemarkeerd. Zijn twee overgrootvaders waren arts en niet de minst bekende van hun tijd. Corneille Sebrechts behaalde in 1793 «de gouden medaille voor verloskunde» aan de Geneesheren-School te Gent. Hij beoefende dit vak samen met de heelkunde te Lier. Hij overleed er in 1843.

Zijn grootvader aan moederskant, F. Van de Voorde (1739-1810), was licentiaat in de geneeskunde en had een drukke praktijk te Hamme aan de Durme.

Reeds als student was J. Sebrechts, die zeer handig was, aangetrokken door het werk van de handen : de chirurgie.

Wat hield de chirurgie toen in ?

Geen specialiteit als dusdanig, maar een vaardigheid die door enkele geneesheren als deel van hun praktijk werd uitgeoefend.

De jonge Sebrechts wilde deze weg niet wandelen. Liever dan zich van meet af aan op geneeskundig gebied bekend te maken, weigerde hij elke tussenkomst die niet van operationeel aard was. In zijn woonhuis aan de Mallebergplaats had hij een kleine kliniek ingericht. Hij moest er, zoals hij het graag vertelde, 6 maanden wachten op zijn eerste cliënt.

Om evenwel waardevolle chirurgie te kunnen uitoefenen, had hij een plaats nodig waar hij kon waarmaken wat hij gedurende zijn opleiding bij Prof. T. Debaisieux te Leuven en tijdens studiereizen in Duitsland, Oostenrijk en Frankrijk had geleerd. Hij bekam, als handig diplomaat, dat de St.-Jozefskliniek aan de Komvest, door de Franse «Sœurs Augustines de Meaux» in 1910 ingericht werd. Hij had er evenwel zijn eigen geld moeten investeren. Wellicht daardoor werd die inrichting lang als «de kliniek van Sebrechts» bestempeld.

Op 27 juni 1912 werd hij benoemd in het St.-Janshospitaal als adjunct-geneesheer in de dienst van Dr. Verhoef, de toenmalige chirurg. In 1917 werd hij Dienstoverste en in 1927 Hoofdgeneesheer van het St.-Janshospitaal. Onder zijn impuls, en mede die van enkele andere toenmalige dienstoversten (L. Dewinter, R. Rubrecht, D. Van Caeneghem, L. Verstraete, C. Peeters, F. Warmoes en anderen) groeide het ziekenhuis uit tot één der meest pretigieuse medische centra van het land.

J. Sebrechts was wel chirurg, maar zijn medische kennis was groot. Hij was een geneesheer tot wie zijn collega's zich in «cassatie» richtten wanneer ze einde raad waren.

Niettegenstaande zijn druk leven vond hij steeds de tijd om raad te geven. Ik herinner mij nog hoe ik, als jong geneesheer, geroepen werd bij een vrouw met geelzucht. De toen geldende proeven waren verricht, maar de causale diagnose bleef onzeker : galblaas-obstructie ? tumor ? galstenen ? De patiënte werd geler en geler niettegenstaande de ingestelde behandeling. Sebrechts kwam, bekeek de zieke, onderzocht haar grondig en bij de daaropvolgende dialoog, in een kleine ruimte naast de slaapkamer, was zijn eerste vraag : «Hebt gij een B.W. (Bordet-Wasserman reactie) gedaan ?» Deze viel positief uit : het was

syphilis en de vrouw, nu causaal behandeld, genas.

Niet alleen in eigen streek maar in heel het land werd hij in consult geroepen, zowel bij de gewone mens als bij de meest welstellende gezagsdragers. Die verplaatsingen gebeurden meestal op zondag.

Gedurende 36 jaar heeft J. Sebrechts pende- lend tussen het St.-Janshospitaal en de St.-Jozefskliniek zijn leven gesleten en heeft het leven hem versleten. Hij opereerde dagelijks. De maandag, woensdag en vrijdag in St.-Jan, de andere dagen in St.-Jozef. Hij begon er om 8.30 uur, nadat hij reeds om 7 uur een druk bezochte consultatie had gehouden in het St.-Janshospitaal.

Zijn dagen waren lang. Op de operatiedagen betrad hij om 7 uur stipt de operatiezaal, op de voet gevolgd door zijn stafchef, zuster Angèle, die er met een moederlijke zorg over waakte dat alles klaar was opdat «de professor» geen tijd zou verliezen en meteen kon beginnen.

De gehele morgen ging hij van de ene operatie naar de andere. Ondertussen deelde hij aan zijn talrijke assistenten mee wat hijzelf door lectuur en ondervinding wist, en leerde tevens de technieken aan die hen later in staat moesten stellen om met kennis en kunde een goed chirurg te worden.

Aan de operatietafel waren zijn helderheid van oordeel en zijn kijk op de achtergrond van het pathologisch proces, waar hij voorstond, treffend.

Het plan van de ingreep fixeerte zich in zijn geest zodra hij de kwaal «de visu» had waargenomen. Hij was handig en streefde steeds naar vereenvoudiging in de technische uitvoering. Hij was nooit gehaast, maar de snelheid waarmee hij een operatie kon uitvoeren verwonderde iedereen. Zijn vingers zochten hun weg alsof ze ogen hadden.

Die systematisatie en de snelheid in concipiëring en uitvoering, die hij op zijn leerlingen overdroeg, zijn kenmerken gebleven van «de school van Sebrechts». Als het nodig was kon de meester tijd nemen, en wanneer een bloeding geduld vergde, vertelde hij een of andere beroeps- of levenservaring of een grap om de tijd te doden, die anders door overhaasting fouten kon veroorzaken. Zo bracht hij kalmte en rust in een fase van spanning.

Hij die zichzelf een «professeur malgré lui» noemde, kreeg echter reeds in 1925 officieel de titel van «Geaggregeerd Professor aan de Leuvense Universiteit». De basisformule van zijn opleiding was realistisch. Om goed te assisteren en het zelf snel te leren moest de assistent mentaal met hem de operatie mee uitvoeren. Sebrechts was niet zacht voor zijn assistenten, zelfs autoritair. Hij controleerde van dicht wat ze deden: zijn oog was streng wanneer ze misten. Dikwijls toonde hij dan zelf hoe het moest.

Buiten de dienst was hij open en minzaam. Zijn assistenten konden steeds met hun probleem, of om raad bij hem terecht.

De dagtaak van Sebrechts eindigde laat in de avond. Vooraleer het ziekenhuis te verlaten, bezocht hij steeds zijn geopereerden. Ik zie zijn wagen nog voor mij: rond 21 uur voorbij de Ezelpoort, terug van de St.-Jozefskliniek naar zijn huis in de Beenhouwersstraat. Hij zat meestal achteraan; zijn trouwe chauffeur Cyriel stuurde. Soms reed hij zelf.

Thuis wachtte hem een frugale maaltijd. Hij was zeker geen volgeling van Epikoeros. Hij leefde sober, at dikwijls zijn boterhammen in

zijn auto op. Desondanks stierf hij aan een ziekte waar heel wat levensgenieters aan ten onder gaan. Eén van zijn vrienden maakte toen de bemerking: «Arme Jozef, wat kan de natuur soms onbarmhartig en ondankbaar zijn».

Jozef Sebrechts had ook de enorme gave, niettegenstaande zijn overdruk leven, de indruk te wekken dat hij voor ieder zieke over al de tijd beschikte. Met engelachtig geduld kon die hyperactieve man naar het soms lange en splendende verhaal van zijn patiënten luisteren, voor wie alleen hun geval betekenisvol was. Wat een les in een tijd waar de geneeskunde van een kunst dreigt om te slaan in een zuivere, koele wetenschap.

In de omgang met zijn patiënten en de mensen was hij zacht. Uit zijn persoon straalde een charisma dat bij zijn zieken een onbegrensde vertrouwen en onderdanigheid opriep.

Zo werd mijn moeder wegens een weerbarstige maagkwaal door de gastro-enteroloog voor advies naar Sebrechts verwezen. Ze wou wel gaan, maar van een operatie zou geen sprake zijn. Ze kwam terug: opgelucht, vol moed met de datum van de operatieve tussenkomst in haar tas.

Hij kon als geen ander met de mensen spreken.

J. Sebrechts had ook een manie waaraan hij veel geld spendeerde. In zijn drang naar perfectie heeft hij een fortuin uitgegeven om zich de laatste modellen van de allernieuwste instrumenten aan te schaffen waarover hij gehoord of gelezen had, of die hij op een congres had gezien. Dit riep bij Dr. L. De Winter, die weer iets nieuws op de instrumententafel zag liggen, de schalkse bemerking op: «Joseph is weer naar een congres geweest».

Hij nam nochtans niet slaafs aan wat anderen hem voorhielden. Hij geloofde maar wat hij zelf zag en ondervond.

De nuttige instrumenten werden door de C.O.O. aangeworven nadat ze hun deugd bewezen hadden. De andere werden troosteloos verwezen naar de grote instrumentenkast die hij in zijn huis en de kliniek had opgesteld.

Spijtig dat deze getuigen van het verleden verdwenen zijn. Ze zouden een kostbare bron geweest zijn voor diegene die een verhandeling over de geschiedenis van het chirurgisch instrumentarium zou willen schrijven.

Als wetenschapsmens heeft J. Sebrechts niettegenstaande zijn enorm patiëntenmaterieel en zijn nog grotere ondervinding, relatief weinig gepubliceerd.

Alles samen tel ik slechts 26 mededelingen. Men kan dit betreuren bij een geneesheer die zoveel wist.

Zijn gezag op nationale en internationale congressen was nochtans groot. Zijn faam schoot wortel in de ernst, de bezadigheid en de glashelderheid van zijn tussenkomsten. Zonder ostentatief enthousiasme, steeds het essentiële van het bijkomstige scheidend, deelde hij in sobere bewoordingen mee wat hij, steeds na ruime ondervinding, over het besproken probleem te zeggen had.

Zijn meeste publicaties handelen over tuberculose, darmziekten en rachi-anesthetie. Vooral dit laatste bracht zijn internationale faam tot stand.

De techniek van de rachi-anesthetie die hij voor het eerst in Duitsland bij Bierer zag, fascineerde hem.

Hij kende de techniek door en door. Hijzelf of zijn leerlingen voerden er, onder zijn toezicht,

tienduizenden uit. De grootste parel aan zijn wetenschappelijke kroon is, volgens mij, zijn tussenkomst op het Franse congres van chirurgen dat in 1928 te Parijs plaats vond. Hij bracht graag zelf zijn tussenkomst in herinnering. De rachi-anesthetie werd er besproken. Na het rapport en multiple mededelingen, waar de auteurs enkele tientallen of honderdtallen rachi-anesthetie bespraken, stond een bescheiden en ongekende geneesheer uit de provincie-stad Brugge tijdens de discussie plots op om zijn persoonlijke statistiek over 25.000 rugmergverdoovingen naar voor te brengen. Dit was tienmaal meer dan al de anderen samen. De verbazing was ontstellend. Zijn internationale faam was meteen gevestigd.

Op het gebied van chirurgische behandeling van longtuberculose verrichtte hij samen met L. De Winter baanbrekend werk. Die samenwerking was een voorbeeld van symbiose tussen chirurg en internist. Kort nadat Sauerbruck de eerste thoracoplasties had verricht, werd deze ingreep reeds in 1926 in het Brugse hospitaal uitgevoerd.

Het was een mutilerende ingreep waarvoor niet alleen bij de patiënt maar ook bij de geneesheer veel moed nodig was.

Ik zie nog Dr. De Winter aan het hoofd van de operatietafel staan: een copy-boek in de hand en aan Sebrechts bevelend hoeveel centimeter rib er tijdens elke operatie moest weggenomen worden.

Als een nederige dienaar en zonder discussie onderwierp die grote chirurg zich aan de bevelen van de internist. De ene nam de verantwoordelijkheid van de daad, de andere van de uitvoering. J. Sebrechts voelde zich niet de mindere in die ondankbare taak. Alles werd met grote precisie opgetekend en die «operatie-boeken» zijn nu nog in de dienst voor longziekten bewaard, waar ze als een betekenisvolle getuige van een verleden tijd verder moeten in ere gehouden worden.

Veel zieken gingen aan die operatie ten onder maar veel anderen hebben ze overleefd en getuigen aan die «redders in de nood» een onbegrensde dankbaarheid.

Ik heb Sebrechts ook de eerste longsectie weten uitvoeren. Het was gedurende de oorlog. Met de hulp van een zijden streng (de doos van Karr) werd de longhilus afgesnoerd. Het was een waagstuk, maar de patiënt overleefde. Het is een eenmalige gebeurtenis geweest: men mag het lot toch niet teveel uitdagen.

Veel vreemde geneesheren, ook uit Amerika, zijn de operaties van J. Sebrechts komen gadeslaan. Zijn faam had definitief de grenzen van het land overschreden.

Als mens «lag het in de lijn van zijn karakter steeds grondig en volledig de taak uit te voeren die hij eenmaal had aanvaard» schreef Prof. A. Laguet in zijn «In Memoriam», verschenen in 1948 in het jaarboek van de Vlaamse Academie van België. Zelden werd op een zo synthetische wijze de fundamentele gedragslijn geschetst die de levenswijze van Sebrechts bepaalde.

Ze doorkruist als een rode draad zijn doen en laten als geneesheer. Ze straalt ook uit in de vele andere taken die hij als een zichzelf opgelegde plicht aanvaardde.

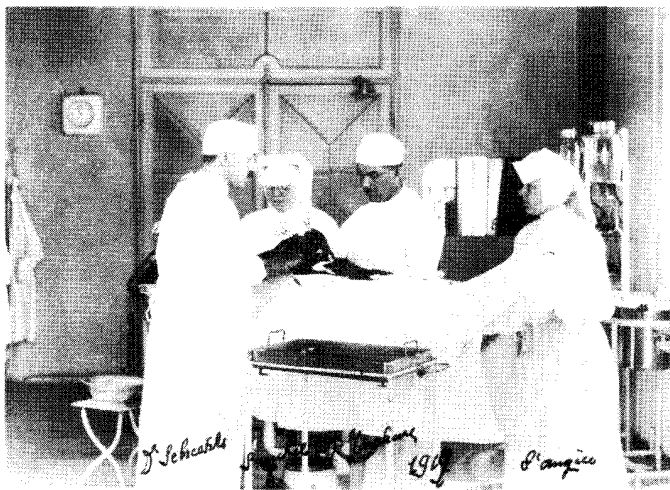
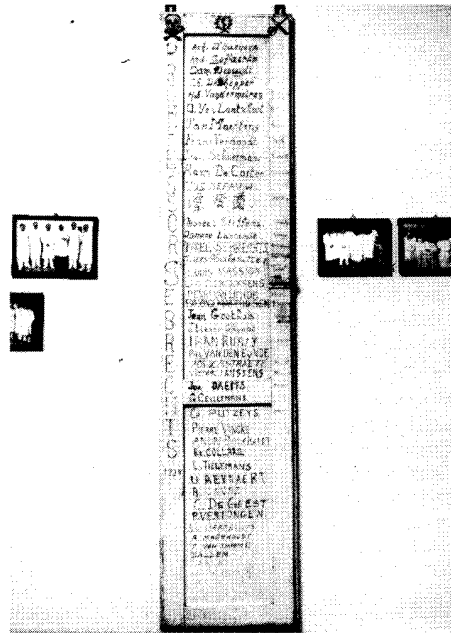
J. Sebrechts was niet alleen een meester in de chirurgische techniek. Al wat van dicht of van ver de heilkunde aanbelangde, weerhield zijn aandacht.

Lang voor de tweede wereldoorlog werden twee nieuwe en voor hun tijd volledig uitgerus-

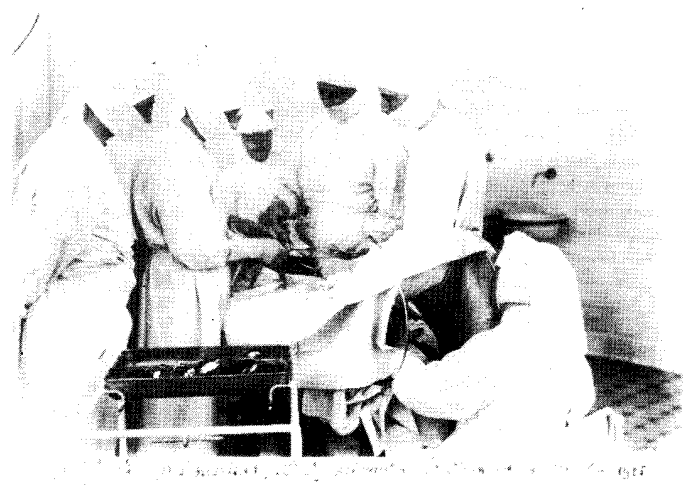

Bid voor de ziele rust van
den Heer
JOSEPH SEBRECHTS

Ganggegreerd hoogleraar in de chirurgie
aan de Hogeschool te Leuven
Voorzitter van de Koninklijke Vlaamse Academie
voor Geneeskunde van België
Eerlid van de Academie Royale
de Médecine de Belgique
Ondervoorzitter van het Roodde Kruis van België
echtgenoot van Mevrouw Jeanne VAN GAILLIE
geboren te Willebroek op 11 Februari 1885,
godvruchtig overleden te Brugge op Paaschdag,
28 Maart 1948,
voorzien van de troostmiddelen
van Onze Moeder de Heilige Kerk.

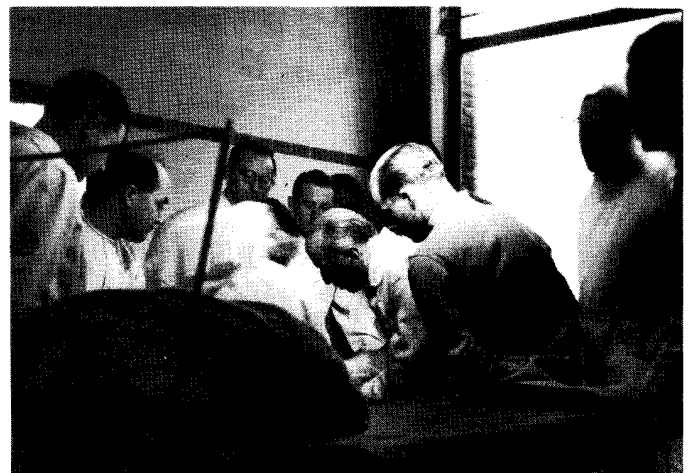
Anno 1919.

Anno 1925.

Anno 1925.

Anno 1947. We herkennen naast Prof. Dr. J. Sebrechts van links naar rechts de jonge
gezichten van Dr. P. Vertongen, Dr. P. Van den Eynde en Dr. R. Pannier.

te operatiezalen aan de zuidwest gevel van het oude St.-Janshospitaal bijgebouwd. De electriciteit werd in het hospitaal gelegd, de centrale verwarming ingericht. Vaardig en vol inbeeldingskracht liet hij door een loodgieter de eerste koud-warm mengkraan in de sterilisatiekamer aanbrengen!

Voor problemen vond hij steeds oplossingen. Bij gebrek aan conform naaimateriaal liet hij gedurende de eerste wereldoorlog vanuit Engeland, waar zijn vrouw en kinderen verbleven, bobijnen twijndraad overbrengen die hijzelf steriliseerde. Zo kon hij voortwerken.

Van de kerkelijke overheid bekam hij (o wonder) dat de kledij van de hospitaalzusters werd veranderd: voor die tijd een bijna ondenkbare revolutie. De grote kappen, wijde mouwen en bijna onwasbare lakenkleden stonden efficiënte dienst en hygiëne in de weg.

Graag neem ik deze gelegenheid te baat om te suggereren dat in het oude hospitaal, indien het niet wordt afgebroken, de twee oude operatiezalen zouden worden bewaard en zo mogelijk in hun oorspronkelijke setting hersteld. Die blijvende getuigen moeten verder aan de komende generaties tonen in welke bedding de moderne chirurgie is geboren en dat ook toen baanbrekend werk werd verricht.

Op sociaal gebied gaf hij er zich rekenschap van dat een snel transport van de zwaarzieke naar de plaats waar hij het best kon verzorgd worden, een absolute noodzaak was.

Nu de diensten 900 ten overvloed floreren met of zonder helicopters, bleek het in het begin van de loopbaan van J. Sebrechts een bijna onoverkomelijk proces de overheid te overtuigen van de noodzaak van een ambulance-dienst.

Vermits noch de stad noch de C.O.O. bereid waren om op zijn voorstel in te gaan, koos hij de kortste weg: hij kocht zelf een ambulance-wagen. Hij baatte die geïmproviseerde dienst zelf gedurende twee jaar uit, tot hij tenslotte, met de vruchten van zijn ervaring in de ene hand en de boekhouding in de andere, het stadsbestuur kon bewijzen dat deze dienst niet alleen noodzakelijk maar zelfs renderend was.

Gedreven door een grote sociale zin lang het ideaal van het Rode Kruis hem nauw ter harte. Zowel op lokaal, provinciaal als nationaal vlak (hij werd nationaal ondervoorzitter) heeft hij, met een onverpoosde ijver en een onwrikbare overtuiging, het werk van de stichter Henry Dunant voortgezet en aan de noden van de tijd aangepast. Tijdens de oorlog 1914-18 verbleef hij soms dagenlang in het oude hospitaal om er burgerlijke slachtoffers te verzorgen. Hij heeft er een grote chirurgische ondervinding bij opgedaan die later mede zijn roem heeft helpen opbouwen.

In 1939, tijdens de mobilisatie, werden, onder zijn leiding en door een coöperatie tussen het Rode Kruis en de Passieve Luchtbescherming, maatregelen voorzien voor in geval van nood. Gedurende de bange en pijnvolle meidagen 1940 verliet hij zijn post niet zoals velen dit wel deden. Plichtsgetrouw bleef hij ter plaatse om zieken en gekwetsten te verzorgen en ook om de diensten te leiden die hulp moesten bieden aan de tienduizenden vluchtelingen, die uit het binnenland voor het geweld van de oorlog huis en haard hadden verlaten.

Zelf deed ik nog dienst in de Rode Kruis-afdeling die in de grote zalen van het Belfort als opvangplaats waren ingericht.

Gedurende de bezetting bleef zijn gezag onaangetast. Steeds werd op hem beroep gedaan waar de nood dwong.

Zijn diepgaande zin voor hulpvaardigheid kende geen grenzen. Dit bewees hij ten overvloede toen hij, na de bevrijding van Brugge, zelf een noodcolofne naar Zeeuws-Vlaanderen leidde. Op die manier bracht hij voedingswaren en klederen ter plaatse, en bracht zieken uit de geteisterde gebieden in de lege vrachtwagens voor verzorging naar Brugge terug. Niet alleen ons land was hem dankbaar. Tijdens een plechtigheid te Brussel spelde de Nederlandse Koningin Wilhelmina hem persoonlijk het Kruis van Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau op met de woorden: «Ik dank u, Dokter, om al wat u voor mijn volk gedaan heeft». Daar was hij heel, en terecht, fier op.

Hij was diep overtuigd van de noodzaak van een degelijke en goed georganiseerde verpleging.

Geen wonder dus dat reeds in 1931 zijn naam in de analen van de Brugse Verpleegsterschool vermeld wordt als voorzitter van de beheerraad, en dat hij de actie van het Wit-Gele Kruis van meetaf aan met zijn gezag steunde.

Had de overledene dan geen fouten?

Op het eerste gezicht kan men er geen ontwaren; misschien heb ik hem niet lang en niet goed genoeg gekend om deze te ontdekken.

Wel kon men hem zijn «te» grote zin voor diplomatie verwijten. Soms ging hij zelfs de waarheid uit de weg.

Ik herinner mij nog het bezoek dat H.M. Koningin Elisabeth na de bevrijding van Brugge bracht aan de Kliniek Minnewater, die toen als Rode Kruis hospitaal functioneerde. Militaire en oorlogsslachtoffers werden er verzorgd.

Ze werd ontvangen door J. Sebrechts, nationaal ondervoorzitter, en L. Dewinter, lokaal voorzitter van het Rode Kruis. Op de vraag of alles goed ging antwoordde Dr. J. Sebrechts dat er geen problemen waren. Dr. L. Dewinter deelde echter absoluut deze mening niet en somde, zonder omwinding en enigszins tot ergernis van Sebrechts, de tekortkomingen op, daarbij de steun van de koningin vragend.

Dit toont duidelijk het verschil van karakter aan van deze twee geneesheren, die tijdens hun loopbaan nauw samenwerkten, sentimenteel grote vrienden waren en een zeer grote waardering voor elkaar koesterden.

Omwille van zijn grote inzet is het dan ook niet te verwonderen dat J. Sebrechts vanwege de mensen, de gemeenschap en het geneesherencorps veel dankbetuigingen en eerbewijzen ontving.

Men kan de meeste terugvinden in het curriculum vitae, verschenen in 1948 in het jaarboek van de Vlaamse Academie voor Geneeskunde. Ik citeer er een paar.

In 1930 werd hij benoemd tot corresponderend lid van de «Academie Royale de Médecine de Belgique» en in 1940 tevens tot titelvoerende lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Geneeskunde van België. Hij was wel de enige in het land die te zelfder tijd lid was van de twee academies.

Trouw aan zijn overtuiging dat hij als Vlaming thuis hoorde in de Nederlandstalige Academie gaf hij zijn ontslag in de andere. Deze bevorderde hem echter in 1947 tot binnenlands Ereid als blijk van waardering voor zijn persoon en zijn werk. Bij zijn intrede in de «Académie de Médecine» werd hem een bronzen bas-reliëf overhandigd. G. Rotsaert, die

het creëerde, symboliseerde de figuur van J. Sebrechts als die van den Barmhartigen Samaritaan, een voorstelling die de idee weerspiegelt die J. Sebrechts bij zijn medeburgers had opgewekt. Ook op zijn doodsprentje vindt men het verhaal van de «Barmhartige Samaritaan» terug.

In 1947 goot dezelfde beeldhouwer zijn borstbeeld in brons. Dit staat nu in de hal van het nieuwe ziekenhuis.

Het eerbewijs dat hem wel het meest naar het hart zal gegaan zijn, is de getuigenis, uitgesproken door H.M. Koningin Elisabeth enkele weken voor zijn dood: «Brugge bezit veel kunstschaten uit de vorige eeuwen, maar de levende kunstschat van Brugge is zeker Professor Sebrechts».

Niet alleen bij zijn zieken, zijn medeburgers en medewerkers, maar vooral bij de 45 assistenten liet hij een grote indruk na. De namen van die 45 assistenten zijn gebrand in de kastdeur, die als een schrijn uit de Sebrechtsperiode in de chirurgische dienst van het A.Z. St.-Jan wordt bewaard. In die rij staat mijn naam als laatste opgetekend.

Al heb ik de weg van de chirurgie verlaten om deze van de interne geneeskunde in te slaan, toch voel ik het, juist als de anderen, als een eer tot de school van J. Sebrechts te hebben behoord.

Ik blijf hem dankbaar, na de vele jaren die sindsdien verlopen zijn, omdat hij als mens en als geneesheer een diep ingekorven merkteken op mijn eigen doen en laten als geneesheer heeft nagelaten.

Het is voor zijn leerlingen, die het geluk hadden van zijn kennis te mogen genieten, een heilige plicht, aan de generaties die hen opvolgen, samen met de liefde voor de naam van de meester, de boodschap door te geven die hijzelf aan zijn leerlingen heeft medegedeeld.

Prof. J. Sebrechts was een «nobel mens».

Dr. Robert Pannier

